

საქართველოს რეგიონული განვითარებისა და
ინფრასტრუქტურის სამინისტროს საავტომობილო გზების
დეპარტამენტი

ბუნებრივ და სოციალურ გარემოზე ზემოქმედების
მართვის გეგმა

შიდასახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის

ჭრებალო-ნიკორწმინდას საავტომობილო გზის
კმ 1 – კმ 25.8 მონაკვეთის
სარეაბილიტაციო სამუშაოები

თბილისი
2016

ნაწილი I: პროექტთან და ობიექტთან დაკავშირებული ზოგადი ინფორმაცია

ინსტიტუციონალური და ადმინისტრაციული საკითხები				
ქვეყანა	საქართველო			
პროექტის სახელწოდება	შიდასახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის ჭრებალო-ნიკორწმინდას საავტომობილო გზის კმ1-კმ25.8 მონაკვეთის რეაბილიტაცია.			
პროექტის მასშტაბი და ღონისძიებები	<p>საპროექტო მონაკვეთზე არსებული საგზაო სამოსი წარმოდგენილია როგორც დაზიანებული ასფალტბეტონის საფარით, ასევე დაზიანებული ხრეშოვანი საფარით, ორმოებით, რომლებიც იტბორება. აუცილებელია საპროექტო გზის უზრუნველყოფა ასფალტის ფენით, რათა აღსდგეს გზის ფუნქცია და უზრუნველყოფილი იქნას უსაფრთხოება. არსებული ხელოვნური ნაგებობები, მიწები, გაიწმინდება შეკეთდება და ზოგ ადგილებში მოწყობა ახალი. შეკეთდება 1 ხიდი რომლის სიგრძე არის 100 მეტრი. ჭრებალო-ნიკორწმინდას საავტომობილო გზა უმეტესად ყრილზეა მოწყობილი. გზის მიმდებარედ შეინიშნება გამორეცხვები და ქვათა ცვენა, არსებულ საყრდენ კედელთან. ასევე შეინიშნება ორი პოტენციურად მეწყერსაშიში უბანი.</p> <p>შეიცვლება და დაემატება გზაზე მოწყობილი საგზაო ნიშნები, შემოფარგვლა, ასევე ავტობუსის განჩერებები და სხვა. რომლებიც ამორტიზებულია და ვერ უზრუნველყოფს უსაფრთხო მოძრაობას.</p>			
საორგანიზაციო საკითხები (სახელი და საკონტაქტო ინფორმაცია)	<p>მსოფლიო ბანკი (პროექტის ჯგუფის ხელმძღვანელი)</p> <p>ნატალია სტანკევიჩი</p>	<p>პროექტის მენეჯმენტი</p> <p>გიორგი წერეთელი</p>	<p>ადგილობრივი მონაწილე მხარე და/ან მიმღები</p> <p>ამბროლაურის მუნიციპალიტეტი</p>	
განხორციელება (სახელი და საკონტაქტო ინფორმაცია)	<p>მსოფლიო ბანკი</p> <p>გარემოსდაცვის ზედამხედველი</p> <p>დარეჯან კაპანაძე</p> <p>სოციალური კონსულტანტი</p> <p>დავით ჯეჯელავა</p>	<p>ადგილობრივი ზედამხედველი</p> <p>(საავტომობილო გზების რეაბილიტაციისა და მოდერნიზაციის ზედამხედველობის დირექცია)</p> <p>მ. ჯიშიაშვილი</p>	<p>ადგილობრივი ინსპექცია</p> <p>-</p>	<p>კონტრაქტორი</p> <p>შპს. ტექნოკომსპეცტი</p>
ობიექტის აღწერა				
ობიექტის დასახელება	ჭრებალო-ნიკორწმინდას საავტომობილო გზის კმ1-კმ25.8 მონაკვეთი, ამბროლაურის მუნიციპალიტეტი რაჭა-ლეჩხუმის და ქვემო სვანეთის რეგიონი			
ობიექტის ადგილმდებარეობის აღწერა	ჭრებალო-ნიკორწმინდას საკვლევი საგზაო მონაკვეთი მდებარეობს რაჭის ქედის ჩრდილოეთ კალთაზე, რაჭა-ლეჩხუმის და ქვემო სვანეთის მხარის ამბროლაურის მუნიციპალიტეტში			
ვინ არის მიწის მესაკუთრე?	<p>(ი) არსებული გზა გადის ამბროლაურის მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე;</p> <p>(იი) გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს ს.ს.ი.პ ეროვნული სატყეო სააგენტოს მართვას დაქვემდებარებული სახელმწიფო ტყის ფონდის ტერიტორიები (სულ 25413მ²). აღნიშნული ტერიტორია ამორტიზებულ იქნა სახელმწიფო ტყის ფონდიდან;</p> <p>(იიი) პროექტის განხორციელებისას არ იქნება საჭირო დამატებითი ინვენსტიცია გაფართოებას ან სხვა მიმართულების შესარჩევად, რომელმაც შესაძლებელია გამოიწვიოს ზემოქმედება კერძო საკუთრებებზე.</p>			
გეოგრაფიული, ფიზიკური, ბიოლოგიური, გეოლოგიური პიდროგრაფიული და სოციო-	<p>მდებარეობა: სარეაბილიტაციო გზა გადის 8 სოფელზე (ჭრებალო, ქვედა შავრა, ბაჯი, დადიში, ტბეთი, პატარა ონი, ზედა შავრა, ნამანვეი, ხონჭიორი, ნიკორწმინდა).</p> <p>ჭრებალო-ნიკორწმინდას გზა მეტწილად მიწაყრილზეა განთავსებული. გზის მახლობლად დაიკვირვება განივი ხეები, ქვათაცვენები და ძველი საყრდენი კედლების ქვემოთ მიმდინარე გამორეცხვის ნიშნები. გზა გადაკვეთს მდინარე რიონს.</p>			

<p>ეკონომიკური გარემოს აღწერა</p>	<p>ჰაერში: საგზაო მოძრაობის დაბალი ინტენსიობისა და ინდუსტრიული ობიექტების არარსებობის გამო ჰაერის ხარისხის პარამეტრები მაღალია</p> <p>წყალი და ნიადაგი: ოფიციალური მონაცემები დაბინძურების შესახებ არ არსებობს.</p> <p>ფლორა: აღნიშნულ ტერიტორიაზე პროექტის პირდაპირი ზეგავლენის ქვეშ ხვდებოდა სახელმწიფო ტყის ფონდის კუთვნილი ტერიტორიები სადაც არის შემდეგი სახეობი და რაოდენობის ხეები: აკაცია (<i>Acacia dealbata</i>) - 11 ძირი; ვერხვი (<i>Populus alba</i>) - 3 ძირი; ჯაგრცხილა (<i>Caprinus orientalis</i>) - 16 ძირი; რცხილა (<i>Caprinus caucasia</i>) - 118 ძირი; იფანი- (<i>Fraxinus excelsior</i>) - 2 ძირი; ბალამწარა (<i>Cerasus avium</i>) - 4 ძირი; ცაცხვი (<i>Tilia caucasia</i>) - 2 ძირი; მუხა (<i>Quercus iberica</i>) - 160 ძირი; პანტა (<i>Pyrus communis</i>) - 54 ძირი; კუნელი (<i>Crataegus microphylla</i>) - 7 ძირი და ნეკერჩხალი (<i>Acer campestre</i>) - 11 ძირი. ტერიტორია ამორიცხულია სატყეო ფონდიდან საქართველოს კანონმდებლობის მიხედვით. პროექტის ზემოქმედების ქვეშ არ ხვდება წითელი ნუსხის სახეობა.</p> <p>ფაუნა: სარეაბილიტაციო გზა გადის დეგრადირებულ ტერიტორიაზე შესაბამისად ასევე პირობებში აუნა ვერ იქნება მრავალფეროვანი. ძირითადად ფაუნა წარმოდგენილია შინაური ცხოველების სახით, რომელიც არ საჭიროებს დაცვის სპეციალურ ღონისძიებებს. პროექტის მცირე არეალის გამო ზემოქმედება ფაუნაზე იქნება მინიმალური.</p> <p>ხმაური: ინდუსტრიული ობიექტების უქონლობისა და საგზაო მოძრაობის დაბალი ინტენსიობის გამო ხმაურის დონე დაბალია. სამშენებლო სამუშაოებს ექნებათ ლიმიტირებული გავლენა მოსახლეობის მხოლოდ იმ ნაწილზე რომლებიც ცხოვრობენ არსებულ სოფლებში (გზის გასწვრივ) და აღნიშნული გავრცელება მხოლოდ რეაბილიტაციის ფაზაზე.</p> <p>სოციალური: სარეაბილიტაციო გზა გაივლის 8 სოფელს სადაც ჯამში 1038 კომლი ცხოვრობს..</p>
<p>მასალების მოპოვების ადგილმდებარეობა და მანძილი, განსაკუთრებით ინერტული მასალების, წყლის, ქვამასალის</p>	<p>ინფორმაცია ახლო მდებარე ინერტული მასალის კარიერების შესახებ გთხოვთ, იხილოთ დანართ 1-ში</p>
<p>კანონმდებლობა</p>	
<p>საპროექტო ღონისძიებებთან დაკავშირებული ნაციონალური და ადგილობრივი კანონმდებლობა და ნებართვები</p>	<p>პროექტი ექვემდებარება მსოფლიო ბანკის სამოქმედო პოლიტიკას OP/BP 4.01 – გარემოზე ზემოქმედების შეფასების შესახებ და მისი პრინციპების თანახმად კლასიფიცირებულია როგორც გარემოზე ზემოქმედების “ბ” კატეგორიის ქმედება. გარემოზე ზემოქმედების მართვის წინამდებარე გეგმა მომზადებულია OP/BP 4.01-ით განსაზღვრული პრინციპების შესაბამისად. საქართველოს კანონმდებლობით გზების რეაბილიტაციის პროექტისთვის არ არის მოთხოვნილი მისი გარემოზე ზემოქმედების განხილვა, დამტკიცება ან ნებართვის გაცემა. თუმცა, ეროვნული რეგულირების სისტემით:</p> <ul style="list-style-type: none"> • კონტრაქტორი უნდა იყოს ლიცენზირებული • სამშენებლო მასალების მომწოდებელი უნდა იყოს ლიცენზირებული; • თუ კონტრაქტორი მონიღომებს გახსნას საკუთარი კარიერი, უნდა აიღოს შესაბამისი ლიცენზია; • თუ კონტრაქტორს სურს გახსნას ალსფალტის ან ცემენტის საკუთარი ქარხანა, მან უნდა მიიღოს გარემოზე ზემოქმედების ნებართვა, რომელშიც მოცემული იქნება დაბინძურების კონცენტრაციის ზედა ზღვარი; • სამშენებლო ნარჩენები განთავსებული უნდა იქნას ადგილობრივი თვითმმართველობის მიერ წერილობით შეთანხმებულ წინასწარ შერჩეულ ადგილზე; • სარეაბილიტაციო გზის გასწვრივ არსებული მიწის ნაკვეთები, რომლებიც ირიცხებოდა სახელმწიფო ტყის ფონდში ამორიცხვის შემდგომ გადმოეცა საავტომობილო გზების დეპარტამენტს საქმიანობის განსახორციელებლად.
<p>საჯარო შეხვედრები</p>	
<p>განსაზღვრეთ სად და როდის ჩატარდა საჯარო შეხვედრა</p>	<p>ბუნებრივ და სოციალურ გარემოზე ზემოქმედების მართვის პრინციპების განმსაზღვრელი ჩარჩო დოკუმენტი შიდასახელმწიფოებრივი გზების აქტივების მართვის პროექტისათვის განთავსდა საქართველოს საავტომობილო გზების დეპარტამენტის ვებ-გვერდზე და დაინტერესებულ მხარეთათვის ჩატარდა საკონსულტაციო შეხვედრა 2015 წლის 14 ივლისს . ასევე წინამდებარე დოკუმენტი განთავსდა ს/გზების დეპარტამენტის ვებ-გვერდზე და მისი</p>

	ნაბეჭდი ვერსია მიეწოდა ამბლორაულის მუნიციპალიტეტს. ჩატარებული საჯარო განხილვის ოქმი თან ერთვის წინამდებარე დოკუმენტს
დანართები	
	დანართი-1: სამშენებლო უბნის რუკა და სურათები; დანართი-2: საჯარო შეხვედრების ოქმი; დანართი-3: შეთანხმება ნარჩენების განთავსების შესახებ

ნაწილი II: უსაფრთხოებასთან დაკავშირებული ინფორმაცია

გარემოსდაცვითი და სოციალური საკითხების სკრინინგი უსაფრთხოების პოლიტიკის ასამოქმედებლად			
	სამუშაოები/საკითხი	სტატუსი	გამშვები მექანიზმი
მოიცავს თუ არა ობიექტზე მიმდინარე სამუშაოები შემდეგიდან რომელიმე ქმედებას?	ა. გზების რეაბილიტაცია	☒ დიახ ☐ არა	თუ „დიახ“ იხ. ნაწილი 3 „ა“
	ბ.ახალი მცირემაშტაბიანი საგზაო ინფრასტრუქტურის მშენებლობა	☐ დიახ ☒ არა	თუ „დიახ“ იხ. ნაწილი 3 „ა“
	გ. გავლენა ზედაპირულ სადრენაჟო სისტემაზე	☒ დიახ ☐ არა	თუ „დიახ“ იხ. ნაწილი 3 „ბ“
	დ. ისტორიული ნაგებობა(ები) და ოლქები	☐ დიახ ☒ არა	თუ „დიახ“ იხ. აწილი 3 „გ“
	ე. მიწების შესყიდვა ⁽¹⁾	☒ დიახ ☐ არა	თუ „დიახ“ იხ. ნაწილი 3 „დ“
	ვ. სახიფათო ან ტოქსიკური მასალები ⁽²⁾	☐ დიახ ☒ არა	თუ „დიახ“ იხ. ნაწილი 3 „ე“
	ზ. ზეგავლენა ტყეებზე და/ან დაცულ ტერიტორიებზე	☒ დიახ ☐ არა	თუ „დიახ“ იხ. ნაწილი 3 „ვ“
	თ. აუფეთქებელი ჭურვების არსებობის რისკი	☐ დიახ ☒ არა	თუ „დიახ“ იხ. ნაწილი 3 „ზ“
	ი. სატრანსპორტო მოძრაობისა და ფეხით მოსიარულეთა უსაფრთხოება	☒ დიახ ☐ არა	თუ „დიახ“ იხ. ნაწილი 3 „თ“
	კ. ზემოქმედება კერძო საკუთრებაზე და გამოყენება	☐ დიახ ☐ არა ☒	თუ „დიახ“ იხ. ნაწილი III „თ“
	ლ. სოციალური რისკები	☐ დიახ ☐ არა ☒	თუ „დიახ“ იხ. ნაწილი III „ი“

¹მიწების შესყიდვა მოიცავს ხალხის ადგილმონაცვლეობას, ცხოვრების წესის შეცვლას, ეს ეხება იმ მიწას რომლის შესყიდვა/გადაცემა მოხდა და გავლენა აქვს იმ პირებზე, ვინც ცხოვრობს და/ან უკანონოდ იძყოფება და/ან ეწევა ბიზნეს საქმიანობას (ჯისურები) იმ მიწაზე, რომლის შექმნაც მოხდა.

²ტოქსიკური/სახიფათო მასალები მოიცავს, მაგრამ არ შემოიფარგლება შემდეგით: ასბესტი, ტოქსიკური საღებავები, მანვნი გამსხნელი ნივთიერებები, ტყვიის შემცველი საღებავების მოცილება და სხვა.

ნაწილი III: შემამსუბუქებელი ღონისძიებები

საქმიანობა	პარამეტრები	შემამსუბუქებელი ღონისძიებების კითხვარი
<p>0. ზოგადი პირობები</p>	<p>შეტყობინება და მუშათა უსაფრთხოება</p>	<p>(ა) ადგილობრივი მშენებლობის და გარემოს დაცვის ინსპექციის და ადგილობრივი თემის წარმომადგენლები ინფორმირებული უნდა იყვნენ მოსალოდნელი სამუშაოების შესახებ.</p> <p>(ბ) საზოგადოებას ინფრომაცია მიეწოდება სამუშაოების შესახებ მედიის საშუალებით და/ან საჯაროდ ხელმისაწვდომ ობიექტებზე (მათ შორის სამშენებლო მოედანი) სათანადო შეტყობინების გაგზავნის გზით.</p> <p>(გ) გზის მშენებლობისა და რეაბილიტაციისათვის საჭირო ყველა იურიდიული ნებართვა უნდა იქნას მოპოვებული.</p> <p>(დ) კონტრაქტორი ფორმალურად უნდა იყოს თანახმა, რომ სამუშაოები განხორციელდება უსაფრთხოდ და დისციპლინირებულად, რათა შემცირდეს ზემოქმედება ახლომდებარე მოსახლეობაზე და გარემოზე.</p> <p>(ე) მუშათა პირადი უსაფრთხოების აღჭურვილობები (PPE) უნდა შეესაბამებოდეს საერთაშორისო სტანდარტებს (ყოველთვის უნდა ატარონ ჩაფხუტები, საჭიროებისამებრ ნიღბები და უსაფრთხოების სათვალე, დამცავი ფეხსაცმელები).</p> <p>(ვ) სამშენებლო მოედანზე განთავსებული შესაბამისი მარკირებული ნიშნები შეასვენებს მუშებს ძირითადი წესებისა და ნორმების შესახებ.</p>
<p>ა. ძირითადი სარეაბილიტაციო და/ან სამშენებლო ღონისძიებები</p>	<p>ჰაერის ხარისხი</p>	<p>(ა) მიწის სამუშაოების დროს მტვრის კონტროლი უნდა განხორციელდეს მაგ. ნიადაგის მორწყვით ან დატენიანებით.</p> <p>(ბ) ნანგრევები, ამოღებული მიწა და აგრეგატები უნდა განთავსდეს კონტროლირებად ტერიტორიაზე და პერიოდულად მორწყვას, რათა შემცირდეს მტვრის წარმოშობა.</p> <p>(გ) პნევმატური ბურღვის ან საფარის მტვრევის და გზის საფუძვლების დაშლის სამუშაოების დროს წარმოქმნილი მტვერი უნდა შემცირდეს მორწყვის საშუალებით და/ან ობიექტზე უნდა დამონტაჟდეს მტვრის საკონტროლო მოწყობილობები.</p> <p>(დ) მიმდებარე ტერიტორიაზე (ტროტუარი, გზა) არ უნდა განთავსდეს სამშენებლო ნარჩენები და მიწა, რათა მინიმუმამდე იქნას დაყვანილი მტვრის წარმოქმნის რისკები.</p> <p>(ე) სამშენებლო ნარჩენების/ნაგვის ღიად დაწვა არ დაიშვება სამშენებლო მოედანზე.</p> <p>(ვ) მანქანა-დანადგარები შესაბამისობაში უნდა იყოს ემისიების წარმოშობის რეგულაციებთან, უზრუნველყოფილი უნდა იქნეს სათანადო ტექნიკური რემონტი და მომსახურება და მოედანი თავისუფალი უნდა იყოს ზედმეტი უქმად მდგომი სამშენებლო მანქანებისგან.</p>
	<p>ხმაური</p>	<p>(ა) მშენებლობით გამოწვეული ხმაური შეიზღუდება ნებართვით დადგენილ გარკვეული დროებში.</p> <p>(ბ) გენერატორების, ჰაერის კომპრესორების და სხვა მექანიკური დანადგარების ძრავის თავსახურები მუშაობის პერიოდში დაკეტილი უნდა იყოს და დანადგარები უნდა განთავსდეს დასახლებული პუნქტებიდან რაც შეიძლება შორს.</p>
	<p>წყლის ხარისხი</p>	<p>(ა) ობიექტზე გატარდება ეროზიისა და სედიმენტების კონტროლის შესაბამისი ღონისძიებები, როგორცაა მაგალითად: თივის ზვინები და/ან შლამსაჭერი, რათა თავიდან იქნეს აუცილებელი ნალექის სამშენებლო</p>

		<p>მოედნიდან გამოტანა, რამაც შესაძლოა გამოიწვიოს ადგილობრივი საკანალიზაციო სისტემების, ახლომდებარე დედეების და მდინარეების დაბინძურება.</p> <p>ნარჩენების მართვა</p> <p>(ა) ნარჩენების მოსაგროვებელი და გადასაყრელი ადგილები განსაზღვრული უნდა იყოს ყველა ტიპის ნარჩენისთვის, რომელიც წარმოიშევა მიწის სამუშაოების, დემონტაჟისა და სამშენებლო სამუშაოების შედეგად.</p> <p>(ბ) მშენებლობის და დემონტაჟის შედეგად დარჩენილი მინერალური ნაგავი/ნარჩენები უნდა განცალკევდეს საერთო, ორგანული, თხევადი და ქიმიური ნარჩენებისგან და ადგილზე დახარისხდეს და შეიქმნას შესაბამისი შემნახველი კონტეინერები.</p> <p>(გ) სამშენებლო ნარჩენებს მოაგროვებს და გაიტანს ლიცენზირებული კომპანია.</p> <p>(დ) იმისათვის, რომ გაკონტროლდეს ნარჩენების განთავსების სისწორე და შესაბამისობა, საჭიროა მოხდეს ნაგვის გატანის ჩანაწერის წარმოება.</p> <p>(ე) შესაძლოა მშენებელმა ხელმეორედ გამოიყენოს და რეციკლირება გაუკეთოს ვარგის მასალებს (გარდა აზბესტის შემცველი მასალებისა).</p>
<p>ბ. გავლენა ზედაპირულ სადრენაჟო სისტემაზე</p>	<p>წყლის ხარისხი</p>	<p>(ა) ადგილი არ უნდა ჰქონდეს გრუნტის წყლების არაკონტროლირებად ამოდებას, არც ტექნიკური წყლების, ცემენტის ხსნარის ან სხვა დაბინძურებული წყლების არაკონტროლირებად დაცლას მიწაზე ან ახლომდებარე მდინარეში ან დედეში; კონტრაქტორმა უნდა მოიპოვოს ყველა საჭირო ლიცენზია და ნებართვა წყლის მოსაპოვებლად და შემდგომ გამოყენებული წყლის გადასადგურებად სახელმწიფო გამდინარე წყლების სტემაში.</p> <p>(ბ) სათანადო კანალიზაციის სისტემა ისე უნდა მოეწყოს, რომ სამშენებლო სამუშაოებმა შლამით არ ამოქოლოს, დააბინძუროს ან დაბლოკოს ან სხვაგვარად უარყოფითი ზეგავლენა არ იქონიოს ბუნებრივ ნაკადულებზე/დედეებზე, მდინარეებზე, წყალსატევებსა და ტბებზე.</p> <p>(გ) უნდა გატარდეს პრევენციული ღონისძიებები საწვავ - საპოხი მასალების და სხვა ტოქსიკური და მავნე ნივთიერებების დაღვრის საწინააღმდეგოდ.</p> <p>(დ) სამშენებლო მანქანები და დანადგარები გაირეცხება მხოლოდ სპეციალურად განსაზღვრულ ადგილებში, სადაც წყლის გადინება არ დააბინძურებს წყლის შემკრების/რეზერვუარის ზედაპირს.</p>
<p>გ. ისტორიული ძეგლი(ები)</p>	<p>კულტურული მემკვიდრეობა</p>	<p>(ა) იმ შემთხვევაში თუ მშენებლობა ხორციელდება ისტორიული ნაგებობების სიახლოვეს, ან ისტორიულ უბანში, უნდა მოხდეს შეტყობინება და ადგილობრივი სახელისუფლებო ორგანოებიდან თანხმობის/ნებართვების აღება. ყველა სახის სამშენებლო სამუშაოები უნდა დაიგეგმოს და განხორციელდეს ადგილობრივი და ნაციონალური კანონმდებლობის შესაბამისად.</p> <p>(ბ) ექსკავირების ან მშენებლობის დროს უძველესი ხანის კულტურული ნაშთების ან სხვა შესაძლო არქეოლოგიური ნივთების აღმოჩენის შემთხვევაში აუცილებელია ამ ფაქტის დაფიქსირება და რეგისტრირება, პასუხისმგებელი ოფიციალური უწყებების საქმის კურსში ჩაყენება და სამუშაოების შეჩერება ან შეცვლა წარმოშობილი გარემოების გათვალისწინებით.</p>
<p>დ. მიწების შესყიდვა</p>	<p>განსახლების სამოქმედო გეგმა/ჩარხო-ლოკუმენტი</p>	<p>(გ) თუ მიწის ექსპროპრიაცია არ იყო მოსალოდნელი, მაგრამ საჭირო გახდა, ან ადგილი ექნება მიწის კანონიერი თუ უკანონო მესაკუთრის მხრიდან შემოსავლის გაუთვალისწინებელ დანაკარგს, დაუყოვნებლივ უნდა ეცნობოს ბანკის პროგრამების ჯგუფის ხელმძღვანელს.</p>

		(დ) უნდა განხორციელდეს დამტკიცებული მიწის შესყიდვის გეგმა/ჩარჩო-დოკუმენტი (თუკი ეს მოთხოვნილია პროექტით).
გ. ტოქსიკური მასალები	ასბესტის მართვა	<p>(ა) სამშენებლო მოედანზე ასბესტის არსებობის შემთხვევაში, იგი მკაფიოდ უნდა მოინიშნოს როგორც სახიფათო მასალა.</p> <p>(ბ) შესაძლებლობის შემთხვევაში, ასბესტი სათანადო ნორმების დაცვით უნდა განთავსდეს კონტეინერებში და დაილუქოს მაგნე ზეგაველენის მაქსიმალურად შემცირების მიზნით.</p> <p>(გ) გატანამდე (თუ გატანა აუცილებელია) ასბესტი უნდა დამუშავდეს დამატენიანებელი ნივთიერებით, რათა მაქსიმალურად შემცირდეს ჰაერში ასბესტის მტვრის ნაწილაკების მოხვედრა.</p> <p>(დ) ასბესტის მართვა და გატანა უნდა მოხდეს გამოცდილი და პროფესიონალი სპეციალისტების მიერ.</p> <p>(ე) ასბესტის დროებით შენახვის შემთხვევაში, ნარჩენები უსაფრთხოდ უნდა მოთავსდეს ჰერმეტიკულ კონტეინერებში და სათანადოდ მოინიშნოს. მიღებული იქნება უსაფრთხოების ზომები ობიექტიდან ასბესტის უნებართვოდ გატანის წინააღმდეგ.</p> <p>(ვ) არ შეიძლება ერთხელ გატანილი ასბესტის ხელმეორედ გამოყენება</p>
	ტოქსიკური / სახიფათო ნარჩენების მართვა	<p>(ა) სამშენებლო უბანზე სახიფათო და ტოქსიკური ნივთიერებების დროებითი შენახვა უნდა მოხდეს უსაფრთხო კონტეინერებში, რომლებზეც მითითებული იქნება ინფორმაცია შემადგენლობის, თვისებებისა და გამოყენების შესახებ.</p> <p>(ბ) სახიფათო ნივთიერებების შემცველი კონტეინერები დაღვრის თავიდან აცილების მიზნით უნდა მოთავსდეს ჰერმეტიკულ კონტეინერებში.</p> <p>(გ) ნარჩენების ტრანსპორტირება უნდა მოხდეს სპეციალური ლიცენზირებული გადატანების მიერ. ნარჩენები უნდა განთავსდეს ლიცენზირებულ ადგილას.</p> <p>(დ) არ მოხდება ტოქსიკური შემადგენლობის მქონე საღებავების ან გამხსნელების და ტყვიის შემცველი საღებავების გამოყენება.</p>
გ. ტყეებზე, ჭაობიან და/ ან დაცულ ტერიტორიებზე ზეგაველენა	ეკოსისტემის დაცვა	<p>(ა) დაუშვებელია სახელმწიფო ტყის ფონდის კუთვნილ ტერიტორიებზე სამუშაოების განხორციელება ამორიცხვის პროცედურის დასრულებამდე</p> <p>(ბ) ხეების ჭრა უნდა დაყვანილი უნდა იქნას მინიმუმამდე, მისასვლელი გზების მიმართულების რეგულირების საშუალებით, ასევე მცირე გაბარიტიანი ტექნიკისა და მუშა-ხელის გამოყენებით ინდივიდუალური ლოკაციებისთვის.</p> <p>(გ) თითოეული მოსაჭრელი ხე უნდა იქნას მარკირებული და მოჭრის შემდგომ დაფიქსირდეს ჟურნალში.</p>
ზ. აუფეთქებელი საბრძოლო მასა-ლების არსებობის რისკი (UXO)	ადამიანის ჯანმრთელობისა და უსაფრთხოების რისკები	(ა) ექსკავაციის სამუშაოების დაწყებამდე კონტრაქტორი უნდა დარწმუნდეს, რომ სამშენებლო უბანი შესაბამისი ორგანოების მიერ შემოწმებული და გასუფთავებულია ასაფეთქებელი მოწყობილობებისგან.

<p>თ. სატრანსპორტო მოძრაობისა და ფეხით მოსიარულეთა უსაფრთხოება</p>	<p>სამშენებლო ღონისძიებების პირდაპირი ან არაპირდაპირი გავლენა საზოგადოებრივ ტრანსპორტსა და ფეხით მოსიარულეებზე</p>	<p>(ა) ნაციონალური კანონმდებლობის შესაბამისად კონტრაქტორმა უნდა უზრუნველყოს სამშენებლო უბნის სათანადო უსაფრთხოება და მშენებლობასთან დაკავშირებული სატრანსპორტო მოძრაობის რეგულირება, რაც მოიცავს, მაგრამ არ შემოიფარგლება შემდეგით:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ საინფორმაციო და გამაფრთხილებელი ნიშნები, ბარიერები და მოძრაობის გადართვა: მშენებლობის ადგილზე უზრუნველყოფილი უნდა იყოს კარგი ხილვადობა და საზოგადოების გაფრთხილება შესაძლო რისკების შესახებ; ▪ სატრანსპორტო მოძრაობის მართვის სისტემა და თანამშრომელთა ტრეინინგი, განსაკუთრებით ობიექტთან მისვლისა და სამშენებლო უბნის სიახლოვეს დატვირთული მოძრაობის საკითხებზე. ფეხით მოსიარულეთათვის უსაფრთხო გასასვლელებისა და გზაჯვარედინების უზრუნველყოფა იმ ადგილებში, სადაც მშენებლობა აფერხებს მოძრაობას; ▪ სამუშაო საათების რეგულირება ადგილობრივი მოძრაობის სქემას შესაბამისად, მაგ: პიკის საათებში ან საქონლის მოძრაობის დროს ძირითადი ტრანსპორტის გადაადგილების თავიდან აცილება. ▪ საჭიროების შემთხვევაში, საგზაო მოძრაობის აქტიური რეგულირება ობიექტზე გაწვრთნილი პერსონალის მიერ საზოგადოების უსაფრთხო გადაადგილებისათვის. ▪ მშენებლობის პერიოდში ახლომდებარე სამუშაო დაწესებულებებთან, მაღაზიებთან და საცხოვრებლებთან უსაფრთხო და შეუფერხებელი მისასვლელების უზრუნველყოფა
<p>თ. სატრანსპორტო მოძრაობისა და ფეხით მოსიარულეთა უსაფრთხოება</p>	<p>სამშენებლო ღონისძიებების პირდაპირი ან არაპირდაპირი გავლენა საზოგადოებრივ ტრანსპორტსა და ფეხით მოსიარულეებზე</p>	<p>ნაციონალური კანონმდებლობის შესაბამისად კონტრაქტორმა უნდა უზრუნველყოს სამშენებლო უბნის სათანადო უსაფრთხოება და მშენებლობასთან დაკავშირებული სატრანსპორტო მოძრაობის რეგულირება, რაც მოიცავს, მაგრამ არ შემოიფარგლება შემდეგით:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ საინფორმაციო და გამაფრთხილებელი ნიშნები, ბარიერები და მოძრაობის გადართვა: მშენებლობის ადგილზე უზრუნველყოფილი უნდა იყოს კარგი ხილვადობა და საზოგადოების გაფრთხილება შესაძლო რისკების შესახებ; ▪ სატრანსპორტო მოძრაობის მართვის სისტემა და თანამშრომელთა ტრეინინგი, განსაკუთრებით ობიექტთან მისვლისა და სამშენებლო უბნის სიახლოვეს დატვირთული მოძრაობის საკითხებზე. ფეხით მოსიარულეთათვის უსაფრთხო გასასვლელებისა და გზაჯვარედინების უზრუნველყოფა იმ ადგილებში, სადაც მშენებლობა აფერხებს მოძრაობას; ▪ სამუშაო საათების რეგულირება ადგილობრივი მოძრაობის სქემას შესაბამისად, მაგ: პიკის საათებში ან საქონლის მოძრაობის დროს ძირითადი ტრანსპორტის გადაადგილების თავიდან აცილება. ▪ საჭიროების შემთხვევაში, საგზაო მოძრაობის აქტიური რეგულირება ობიექტზე გაწვრთნილი პერსონალის მიერ საზოგადოების უსაფრთხო გადაადგილებისათვის. ▪ მშენებლობის პერიოდში ახლომდებარე სამუშაო დაწესებულებებთან, მაღაზიებთან და საცხოვრებლებთან უსაფრთხო და შეუფერხებელი მისასვლელების უზრუნველყოფა
<p>ი. სოციალური რისკების მენეჯმენტი</p>	<p>საზოგადოებასთან ურთიერთობის მენეჯმენტი</p>	<ul style="list-style-type: none"> • კონტრაქტორის მხრიდან გამოიყოს პასუხისმგებელი პირი ვინც ადგილობრივი მოსახლეობისგან მიიღებს თხოვნებს/საჩივრებს; • გაუწევს კონსულტაციებს ადგილობრივ თემებს დასაქმებული პერსონალისა და ადგილობრივ მოსახლეობას შორის შესაძლო კონფლიქტის იდენტიფიცირებასა და მათი მართვის შესახებ; • ადგილობრივი თემების ცნობიერების ამაღლება სექსუალური გზით გადამდებ დაავადებების შესახებ, რომლებიც შესაძლებელია გავრცელდეს ჩასულ პერსონალსა და ადგილობრივ მოსახლეობას შორის;

		<ul style="list-style-type: none"> • საჭიროების შემთხვევაში უზრუნველყოს მოსახლეობის ინფორმირება მშენებლობის და სამუშაო გრაფიკების მომსახურების შეწყვეტის, საგზაო მოძრაობის მიმართულებების და დროებითი ავტობუსის მარშრუტების, დანგრევითი სამუშაოების შესახებ; • სამშენებლო სამუშაოები შელუდულ იქნეს ღამით. აუცილებლობის შემთხვევაში, დაგეგმილი ღამის სამუშაოების შესახებ საზოგადოების ინფორმირება, რათა მათ მიიღონ შესაბამისი ზომები. • ადგილობრივი მოსახლეობის გაფრთხილება მინიმუმ ხუთი დღით ადრე შეფერხებების შესახებ (წყლის, ელექტროენერჯის, ტელეფონით, ავტობუსის მარშრუტების ჩათვლით), გასცენ შესაბამისი რეკომენდაციები ინფორმაციის სამუშაო ადგილზე, ავტობუსის გაჩერებაზე, ზეგავლენის ქვეშ მოხვედრილ სახლებზე/ბიზნეს ობიექტებზე განთავსებით • დამსაქმებლის მიერ დადგენილი ვადების უზრუნველყოფა გამოვლენილი საჩივრების განხილვის მექანიზმის მეშვეობით, კონტრაქტორის პასუხისმგებლობის ფარგლებში; • სამუშაო ბანაკები არ უნდა მდებარეობდეს ადგილობრივი თემების სიახლოვეს • ბანაკების დასვენებასა და ოპერირების შესახებ კონსულტაციები უნდა ჩატარდეს მეზობელ თემებთან
	<p>მუშახელის მენეჯმენტი</p>	<ul style="list-style-type: none"> • კონტრაქტორი დაასაქმებს ადგილობრივი თემების არაკვალიფიციურ ან ნახევრადკვალიფიციურ მაცხოვრებლებს, განახორციელებს მათ გადამზადებას და კვალიფიკაციის ამაღლებას. • კონტრაქტორი ობიექტს უზრუნველყოფს ჰიგენიური ნორმების დაცვით მოწყობილ ბანაკებით (ბანაკები უზრუნველყოფილი იქნება საპირფარეოებითა და სამრეცხაო ადგილებით, ცხელი და ცივი წყლით, საპნით და ხელის გასამშრალბელი მოწყობილობით), ნებისმიერ ბანაკის მშენებლობა უნდა მოხდეს გარემოს დაცვითი ნორმების დაცვით. • კონტრაქტორმა უნდა უზრუნველყოს თანამშრომლების ცნობიერების ამაღლებას და ადაგილობრივ მოსახლეობასთან ინტეგრირებას, საერთაშორისო პრაქტიკაში მიღებული ქვევის კოეფისის გათვალისწინებით.

ნაწილი IV: მონიტორინგის გეგმა

მშენებლობის შაზა

საქმიანობა	რა? (პარამეტრზე უნდა განხორციელდეს მონიტორინგი)	სად? (არის პარამეტრი, რომელზეც უნდა განხორციელდეს მონიტორინგი)	როგორ? (უნდა განხორციელდეს პარამეტრიზე მონიტორინგი)	როდის? (განისაზღვრება სისშირე/ან ხანგრძლივობა)	რატომ? (არის პარამეტრი მონიტორინგის ქვეშ)	ვინ? (არის პასუხისმგებელი მონიტორინგზე)
სამშენებლო მასალებით მომარაგება	სამშენებლო მასალების შექენა ღირებულებული მომწოდებლებისგან	მასალების მომწოდებლის ოფისში, საწყობ ბაზაზე, მდინარისპირას, კარიერზე	საბუთების შემოწმება; ხარისხის შემოწმება	მასალებით მომარაგების ხელშეკრულებათა გაფორმებისას	ნაგებობის ტექნიკური გამართულობისა და გარემოსა და ადამიანის უსაფრთხოების უზუნველსაყოფად	საავტომობილო გზების დეპარტამენტი (სგდ)
სამუშაოები ტყით დაფარულ ტერიტორიებზე	დაუშვებელია სახელმწიფო ტყის ფონდის კუთვნილ ტერიტორიებზე სამუშაოების განხორციელება ამორიცხვის პროცედურის დასრულებამდე. სამშენებლო ტექნიკის მოძრაობამ ან სხვა საქმიანობებმა არ უნდა გამოიწვიოს ხე-მცენარეების დაზიანება და მოჭრა, თუ აღნიშნული საქმიანობა არ არის გათვალისწინებული გზის საფარისა და გვერდულების მოწყობისთვის. თითოეული მოსაჭრელი ხე უნდა იქნას მარკირებული და მოჭრის შემდგომ დაფიქსირდეს კურნალში.	სამშენებლო ბანაკი ტყით დაფარულ ტერიტორიაზე. მშენებელი კონტრაქტორის ოფისი	დოკუმენტაციის შემოწმება ვიზუალური დათვალიერება.	ტყით დაფარულ ტერიტორიაზე სამუშაოების დაწყებამდე და მიმდინარეობის პროცესში.	ეროვნულ კანონმდებლობასთან შესაბამისობის უზრუნველყოფა; ტყით დაფარულ ტერიტორიებზე ზემოქმედების შემცირება; ხე-მცენარეების ჭრის დროს წარმოებული ეურნალების მიწოდების ხელშეწყობა	საავტომობილო გზების დეპარტამენტი

<p>სამშენებლო მასალების და ნარჩენების ტრანსპორტირება</p> <p>სამშენებლო ტექნიკის გადაადგილება</p>	<p>- სატვირთო მანქანების და საგზაო სამშენებლო ტექნიკის გამართულობა;</p> <p>- ძარის სრულფასოვნება და ტვირთის დაცულობა საფარი მასალით;</p> <p>-ტექნიკის გადაადგილება წინასწარ განსაზღვრული მარშრუტით</p>	<p>საშენი მასალებისა და სამშენებლო ნარჩენების ტრანსპორტირების მარშრუტები</p>	<p>სამშენებლო ობიექტთან მიმდებარე გზების ინსპექტირება გადაადგილების მარშრუტების მიმართულებებით</p>	<p>დაუგეგმავი შემოწმება სამუშაო საათებში</p>	<p>- მტვერით და მყარი მასალით ჰაერისა და გზების დაბინძურების თავიდან ასარიდებლად;</p> <p>- საავტომობილო მოძრაობის შეფერხების შესაზღუდად</p>	<p>სგდ;</p> <p>საპატრულო პოლიცია</p>
<p>სამშენებლო ტექნიკის ოპერირება ობიექტზე</p>	<p>სამშენებლო ტექნიკის გამართული მუშაობა:</p> <p>- გამონაბოლქვის სიჭარბე</p> <p>- საწვავ-საპოხის უონვა</p> <p>- სამუშაო საათების დაცულობა</p> <p>- ხე-მცენარეების დაზიანება, თუ ეს არ არის გათვალისწინებული გზის მშენებლობისთვის</p>	<p>სამშენებლო ობიექტი</p>	<p>საქმიანობის ინსპექტირება</p>	<p>სამუშაო და არასამუშაო საათებში</p>	<p>- ტექნიკის ოპერირებისაგან ჰაერისა და ნიადაგის დაბინძურების შესამცირებლად;</p> <p>- მოსახლეობის ხმაურითა და ვიბრაციით შეწუხების შესაზღუდად</p>	<p>სგდ</p>
<p>ზედაპირული წყლების დაბინძურება მდ. რიონზე ხიდის რეაბილიტაციის დროს</p>	<p>ატინარებული ნატანის, ორგანული ნარეგების, საპოხი მასალების, საწვავის, გამხსნელების, მძიმე მეტალების pH დონე, ზეთების</p>	<p>ხიდის რეაბილიტაცია</p>	<p>ინსპექტირება</p>	<p>მდინარის მიმდებარედ სარეაბილიტაციო სამუშაოების დროს. დაუგეგმავი ინსპექტირება მდინარის მიმდებარედ სარეაბილიტაციო სამუშაოების დროს.</p>	<p>სამშენებლო ტექნიკის ოპერირებით გამოწვეული წყლის დაბინძურების შემცირება</p>	<p>სგდ</p>

<p>სამშენებლო ტექნიკის მომსახურება</p>	<p>- ავტომობილების და ტექნიკის რეცხვა სამშენებლო ობიექტის გარეთ ან მდინარიდან მაქსიმალურად მოცილებულ ადგილას;</p> <p>- ტექნიკის გამართვა საწვავ-საპოხით სამშენებლო ობიექტს გარეთ ან ობიექტზე მოწყობილ საგანგებო პუნქტში;</p> <p>- ტექნიკის მომსახურების პუნქტის ტექნიკური გამართულობა:</p> <ul style="list-style-type: none"> • მყარი გაუმტარი იატაკი ან აღსორბენტის (ქვიშა, წვრილი ხრეში, მემბრანა) საფარი • საჭირო ფართობი და გაუმტარი ბარიერები საწვავის კონტეინერთა გარშემო • საბაზისო ცეცხლმაქრი საშუალებები • სალექარები მანქანების სამრეცხაოსთან 	<p>სამშენებლო ობიექტი და მასთან არსებული სამშენებლო ბაზა (თუკი იარსებებს)</p>	<p>საქმიანობის ინსპექტირება</p>	<p>ტექნიკის ოპერირების პერიოდი</p>	<p>- ტექნიკის მომსახურებისაგან ნადავისა და წყლის ნავთობპროდუქტებით დაბინძურების თავიდან არიდება;</p> <p>- ააღებადი ნივთიერებებისგან ხაძრის გაჩენის შემთხვევაში მისი დროული ლოკალიზების უნზრუნველსაყოფად და მოსალოდნელი ზარალის შესამცირებლად.</p>	<p>სგდ</p>
<p>ინერტული მასალების მოპოვება</p>	<p>- ინერტული მასალების შექმნა არსებული მოპოვებულებისგან თუკი ამის საშუალება არსებობს;</p> <p>- მშენებელი კონტრაქტორის მიერ ინერტული მასალის მოპოვების ლიცენზიის მოპოვება და ლიცენზიის პირობების მკაცრი დაცვა;</p> <p>- კარიერების ტერასული დამუშავება, დამუშავებულ უბნებზე ნარჩენი მასალის უკუჩაყრა და ლადშაფტთან ჰარმონიზაცია;</p> <p>- ხრეშის ამოღება წყლის ნაკადის გარეთ, ნაკადისაგან გამმიჯნველი ყრილების მოწყობით და ნაკადში</p>	<p>ინერტული მასალის კარიერები</p>	<p>საბუთების შემოწმება</p> <p>საქმიანობის ინსპექტირება</p>	<p>მასალათა მოპოვების პერიოდში</p>	<p>- ფერდობების ეროზიის, ეკოსისტემისა და ლანდშაფტის დაზიანების შესაზღუდად;</p> <p>- მდინარეთა ნაპირების ეროზიის, წყლის ნაკადის შეწონილი ნაწილაკებით დაბინძურებისა და წყლის ეკოსისტემებზე ზემოქმედების შესაზღუდად;</p> <p>-პირუტყვასა და მოსახლეობის დაცვა დაზიანებისგან.</p>	<p>სგდ;</p> <p>საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროს გარემოს ეროვნული სააგენტო</p>

	სამშენებლო ტექნიკის შეუქმანლად; - კარიერების მონიშვნა გამაფრთხილებელი ნიშნებით					
სამშენებლო ნარჩენების წარმოქმნა	- ინერტული და სახიფათო სამშენებლო ნარჩენების განცალკევებით დროებითი დასაწყობება განსაზღვრულ ადგილებში; - ნარჩენების დროული გატანა წინასწარ წერილობით ნებადართულ ადგილებში; - სახიფათო ნარჩენების ჩაბარება მათი უვნებელყოფისა და განთავსების ლიცენზიის მქონე კომპანიებისთვის	სამშენებლო ობიექტი და ბაზა (თუკი იარსებებს); ნარჩენების განთავსებისთვის გამოყოფილი ადგილები	საბუთების შემოწმება ვიზუალური დათვალიერება	მშენებლობის მთელ პერიოდში	გარემოს დაცვა დანაგვიანებისგან	სგდ; ამბროლაურის მუნიციპალიტეტი
სახიფათ ნარჩენების წარმოქმნა	პერსონალური დაცვის საშუალებებით იმ მუშა-ხელის უზრუნველყოფა, რომლებიც მუშაობენ აზბესტის შემცველ მიღებთან. აზბესტის შემცველი მიღების დასველება, მათზე რაიმე სახის მანიპულაციების წარმოებაამდე; აზბესტის შემცველი მიღების ამოღებისთანავე მათი მყისიერი ტრანსპორტირება გადახურულ და შემოღობილ საწყობში ან სამშენებლო ბანაკში; ადგილობრივ მთავრობასთან მოლაპარაკებები და შეთანხმების მიღწევა, რათა თავიდან იქნას აცილებული მოსახლეობის მხრიდან აზბესტის შემცველი ნარჩენების ხელახალი გამოყენება. თავიდან იქნას	სამშენებლო ბანაკის ტერიტორიაზე არსებული ის ლოკაციები, საიდანაც ამოღებული იქნება აზბესტის შემცველი მიღები	ვიზუალური დათვალიერება	აზბესტის შემცველ მიღებთან მუშაობის განმავლობაში	გარემოს დაბინძურების თავიდან აცილება; მუშა-ხელის ჯანმრთელობის დაზიანების შემცირება და ადგილობრივი მოსახლეობის ჯანმრთელობის გაუარესების თავიდან აცილება	სგდ ამბროლაურის მუნიციპალიტეტი საქართველოს რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტროს მფარი ნარჩენების მართვის კომპანია

	<p>აცილებული აღნიშნულ საკითხთან დაკავშირებული კონფლიქტები.</p> <p>აზბესტის შემცველი ნარჩენების განთავსებაზე საქართველოს მყარი ნარჩენების მართვის კომპანიასთან შეთანხმება და შეთანხმების პირობების მკაცრი დაცვა</p>					
საყოფაცხოვრებო ნარჩენების წარმოქმნა	<p>- სამშენებლო ობიექტზე და ბაზაზე (თუკი იარსებებს) საყოფაცხოვრებო ნარჩენების შესაგროვებელი კონტეინერების განთავსება;</p> <p>- შეთანხმება ადგილობრივ მუნიციპალიტეტთან საყოფაცხოვრებო ნარჩენების რეგულარული გატანის თაობაზე</p>	სამშენებლო ობიექტი და ბაზა (თუკი იარსებებს)	ვიზუალური დაკვირვება	მშენებლობის მთელ პერიოდში	საყოფაცხოვრებო ნარჩენებით ნიადაგისა და წყლის დაბინძურების აღსაკვეთად	სგდ; ამბროლაურის მუნიციპალიტეტი
თხევადი ნარჩენების წარმოქმნა	<p>- სამშენებლო ობიექტზე და ბაზაზე (თუკი იარსებებს) სანიტარულ ნორმებთან შესატყვისი ტუალეტის მოწყობა და მომსახურება;</p> <p>- სამშენებლო ობიექტიდან წვიმის წყლის შეგროვებისა და გადინებისთვის სადრენაჟო სისტემის მოწყობა და პერიოდული გაწმენდა;</p> <p>- საყოფაცხოვრებოდ და ტექნიკის სარეცხად გამოყენებული წყლის სალექარი გუბურის მოწყობა</p>	სამშენებლო ობიექტი და ბაზა (თუკი იარსებებს)	ვიზუალური დაკვირვება	<p>მშენებლობის მთელ პერიოდში</p> <p>გახშირებული რეჟიმით ძლიერი ნალექიანობის შემთხვევაში</p>	<p>- სამშენებლო ობიექტის დატბორვისა და ამით საქმიანობის გაძნელების აღსაკვეთად;</p> <p>- ზედაპირული და გრუნტის წყლის დაბინძურების შესამცირებლად</p>	სგდ

ასფალტ-ბეტონის ქარხნის ოპერირება	<p>- მშენებელი კონტრაქტორის მიერ გარემოზე ზემოქმედების ნებართვის მოპოვება და მისი პირობების განუსხრელი დაცვა;</p> <p>- ქარხნის დასამონტაჟებლად იმგვარი ადგილის შერჩევა, რომელიც უზრუნველყოფს მოსახლეობის მინიმალურ შეწუხებას ხმაურით, მტვრითა და გამონაბოლქვით;</p> <p>- ქარხნიდან ჩამდინარე წყლის სადექერი გუბურის მოწყობა</p>	ქარხნის ტერიტორია	საბუთების შემოწმება საკმეიანობის ინსპექტირება	ქარხნის დამონტაჟებისა და მისი ოპერირების მთელ პერიოდში	<p>- სამშენებლო ობიექტის სიახლოვეს მოსახლეობის შეწუხების შესაზღუდად;</p> <p>- ატმოსფერული ჰაერისა და ზედაპირული წყლის დაბინძურების შესამცირებლად</p>	სგდ; გარემოს ეროვნული სააგენტო
შრომის უსაფრთხოება	<p>- მშენებელთა უზრუნველყოფა სპეცტანსაცმლით და პირადი დამცავი საშუალებებით;</p> <p>- სამშენებლო ტექნიკის ექსპლუატაციის და პირადი უსაფრთხოების საშუალებების გამოყენების წესების ზუსტი დაცვა</p>	სამშენებლო ობიექტი	საკმეიანობის ინსპექტირება	სამუშაოთა წარმოების მთელ პერიოდში	მშენებელთა ტრავმატიზმისა და უბედურ შემთხვევათა ალბათობის შესამცირებლად	სგდ
არანებაყოფლობითი განსახლება	პროექტის განხორციელებისას საჭიროების შემთხვევაში გსგ-ს მომზადება, რომელიც შეთანხმებული იქნება მსოფლიო ბანკთან და შესაბამისად განხორციელდება განსახლების სამოქმედო გეგმა	განთავსების ზონში	პერიოდული მონიტორინგი თუ კი არის რაიმე სახის ზემოქმედება კერძო ნაკვეთებსა ან სხვა სახის ქონებაზე	მთლიანად პროექტის განხორციელებისას	კერძო საკუთრებასა ან სხვა სახის ქონებაზე ზემოქმედების აცილების მიზნით	სგდ

ექსპლუატაციის ფაზა

საქმიანობა	რა (პარამეტრზე უნდა განხორციელდეს მონიტორინგი?)	სად (არის პარამეტრი, რომელზეც უნდა განხორციელდეს მონიტორინგი?)	როგორ (უნდა განხორციელდეს პარამეტრის მონიტორინგი?)	როდის (განისაზღვრება სისშირე/ან ხანგრძლივობა?)	რატომ (არის პარამეტრი მონიტორინგის ქვეშ?)	ვინ (არის პასუხისმგებელი მონიტორინგზე?)
გზის სავალი ნაწილისა და მისი გვერდულების დასუფთავება	მგზავრებისა და მძღოლების მიერ დატოვებული საყოფაცხოვრებო ნარჩენების რეგულარული შეგროვება და გატანა; გზაზე დაღუპული ცხოველთა ნარჩენების დროული გატანა	გზის მიმდებარე ტერიტორია და კიუვეტები	ვიზუალური დათვალიერება	კვარტალურად	გარემოს დაბინძურებისაგან დასაცავად; გზაზე მოძრაობის უსაფრთხოების უზრუნველსაყოფად	ამბროლაურის მუნიციპალიტეტი
სადრენაჟო კიუვეტების გამტარიანობის შენარჩუნება	კიუვეტების რეგულარული გასუფთავება დანალექისა და საყოფაცხოვრებო ნარჩენებისგან	გზის გასწვრივ არსებული სადრენაჟო კიუვეტები	ვიზუალური დათვალიერება	კვარტალურად	დრენაჟის სისტემის გამართულობის უზრუნველსაყოფად გზის დატბორვისა და წყლიმიერი დაზიანების თავიდან ასარიდებლად	ამბროლაურის მუნიციპალიტეტი
ავარიული დაღვრებისას ადგილის ლოკალიზება და დაბინძურებული ადგილის დასუფთავება	ავტოსაგზაო შემთხვევის დროს დაღვრილი ან გაფრქვეული თხევადი ან ფხვიერი ტვირთბის ნარჩენების დროული შეგროვება, გაუვნებელყოფა და გატანა	გზაზე და მის სიახლოვეს	ინსპექტირება	ავტოსაგზაო შემთხვევებისას, საჭიროების მიხედვით	გარემოს დაბინძურების აღსაკვეთად	საპატრულო პოლიცია; ამბროლაურის მუნიციპალიტეტი
გზის სარემონტო სამუშაოებისას წარმოქმნილი ნარჩენების მართვა	წარმოქმნილი ნარჩენების დროული გატანა ნაგავსაყრელზე	გზის მთელ მონაკვეთზე	ინსპექტირება	გეგმიური სარემონტო სამუშაოების დასრულებისას	გარემოს დაბინძურების აღსაკვეთად	ამბროლაურის მუნიციპალიტეტი

დანართი 2: საჯარო განხილვის ოქმი

საქართველოს რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტრო
საქართველოს საავტომობილო გზების დეპარტამენტი

შიდასახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის ჭრებალო-ნიკორწმინდას საავტომობილო გზის კმ1-
კმ25,8 მონაკვეთის საარეაბილიტაციო სამუშაოების განხორციელებისას გარემოზე
ზემოქმედების მართვის გეგმის საჯარო განხილვის

ოქმი

21.12.2016

ქ. ამბროლაური

სხდომის თავმჯდომარე – გია სოფაძე, განსახლებისა და გარემოს დაცვის სამმართველოს
გარემოს დაცვის განყოფილების უფროსი

სხდომის მდივანი – მაია ვაშაკიძე, საავტომობილო გზების დეპარტამენტის გარემოს დაცვის
კონსულტანტი

მომხსენებელი – გია სოფაძე, მაია ვაშაკიძე

სხდომას ესწრებოდნენ: იხ. დანართი 1

საჯარო განხილვის მიზანი იყო დადგეგმილ სამუშაოთა უშუალო ზემოქმედების არეალში
მოქცეული ადგილობრივი მოსახლეობის ინფორმირება ამ სამუშაოთა არსის, ვადების,
აგრეთვე განხილულ იქნა საკითხი სამუშაოთა მიმდინარეობისაგან მოსახლეობისთვის
დროებითი უხერხულობის გაჩენის შესაძლებლობის და სამუშაოების მსვლელობასთან
დაკავშირებული არასასურველი მოვლენების შესამცირებლად დაგეგმილი ღონისძიებების
შესახებ. გარემოზე ზემოქმედების მართვის გეგმის განხილვისას დამსწრე საზოგადოებას
შესაძლებლობა ჰქონდა დაესვა კითხვები და გამოეთქვა კრიტიკული მოსაზრებები გეგმის
საბოლოო სახით ჩამოყალიბების დროს გათვალისწინების მიზნით.

საავტომობილო გზების დეპარტამენტს წარმოადგენდნენ განსახლებისა და გარემოს დაცვის
სამმართველოს, გარემოს დაცვის განყოფილების უფროსი გია სოფაძე და საავტომობილო
გზების დეპარტამენტის გარემოს დაცვის კონსულტანტი მაია ვაშაკიძე.

საავტომობილო გზების განსახლებისა და გარემოს დაცვის სამმართველოს, გარემოს დაცვის
განყოფილების უფროსმა გია სოფაძემ და საავტომობილო გზების დეპარტამენტის გარემოს
დაცვის კონსულტანტმა მაია ვაშაკიძემ დამსწრეებს გააცნეს შიდასახელმწიფოებრივი გზების
აქტივების პროექტის გარემოზე ზემოქმედების მართვის გეგმა.

შეხვედრა გახსნა გია სოფაძემ და დამსწრეთ მოახსენა მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე
სახელმწიფოს მიერ გზების მშენებლობის შესახებ. განხილული იქნა ასევე თუ რა დიდი
მნიშვნელობა აქვს შიდასახელმწიფოებრივი და ადგილობრივი მნიშვნელობის გზების
რეაბილიტაციას საქართველოს ეკონომიკის განვითარებისათვის.

გარემოზე ზემოქმედების მართვის გეგმის პრეზენტაცია გააკეთა მაია ვაშაკიძემ. განხილულ
იქნა პროექტთან დაკავშირებული სამუშაოები, მათი შესაძლო ზემოქმედება გარემოზე და
ადამიანების ჯანმრთელობაზე. განხილული იქნა შემარბილებელი ღონისძიებები, რომელიც

საშუალებას იძლევა მისაღებ მინიმუმადე იქნას დაყვანილი გარემოზე ყოველგვარი მავნე ზემოქმედება გზის მშენებლობის და ექსპლუატაციის ფაზაში.

№	კითხვა	პასუხი
1.	როდის დაიწყება გზის სარეაბილიტაციო სამუშაოები?	სარეაბილიტაციო სამუშაოები დაიწყება მას შემდეგ რაც ტენდერი გამოცხადდება და შესაბამისად გამარჯვებულზე გამოვლინდება
2.	ხომ არ შეაწუხებს ადგილობრივ მოსახლეობას ხმაური?	<p>თუ რეაბილიტაციის დროს მოხდება ადგილობრივი მოსახლეობის შეწუხება ხმაურით ან ვიბრაციით საავტომობილო გზების დეპარტამენტი განახორციელებს შესაბამის ღონისძიებებს.</p> <p>მშენებელი კომპანია სარეაბილიტაციო სამუშაოებს გაანაწილებს დადგენილ დროს (დილის 07:00-დან საღამოს 07:00-მდე). ხმაურის დავიზრაციის ზეგავლენის მონიტორინგს გაუწევს საზედახედველო კომპანია და საავტომობილო გზების დეპარტამენტი.</p>
3.	რა მოხდება თუ კი გზის რეაბილიტაციის დროს წარმოიშვა მტვერი?	სარეაბილიტაციო სამუშაოების განხორციელების დროს მშენებელი კომპანია ვალდებულია მორწყას ტერიტორია მტვრის აღმოფხვრის მიზნით
3.	დაცული იქნება თუ არა უსაფრთხოების ნორმები?	იქიდან გამომდინარე რომ პროექტი ფინანსდება მსოფლიო ბანკის მიერ, მშენებელი კომპანია ვალდებულია დაიცვას მისი (მსოფლიო ბანკის) უსაფრთხოების პოლიტიკა

საავტომობილო გზების დეპარტამენტის წარმომადგენლები:

გია სოფაძე

მაია ვაშაკიძე

შიდასახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის ჭრებალო-ნიკორწმინდას საავტომობილო გზის კმ 1 – კმ 25.8 მონაკვეთის

საჯარო განხილვა

№	სახელი, გვარი	საკონტაქტო ინფორმაცია (მობილური, ელ. ფოსტა, მისამართი)	ხელმოწერა
1	ქეთევან ჯაფარიძე	599 28 59 57	ქ. ჯაფარიძე
2	ივანე ნეშტაძე	551 40 68 40	ი. ნეშტაძე
3	ქობულა ვაჩუყაძე	558 78 81 77	ქ. ვაჩუყაძე
4	ზენაძე მკვირი	599 17 61 72	ზ. მკვირი
5	ლევან დახასკელიძე	595-71-37-94	ლ. დახასკელიძე
6	თინათინ კვიციანი	599 43 23 21	თ. კვიციანი
7	ნიკოლოზ კენჭაძე	577 95 09 65	ნიკ. კენჭაძე

შიდასახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის ტრეზალო-ნიკორწმინდას საავტომობილო გზის კმ 1 – კმ 25.8 მონაკვეთის

საჯარო განხილვა

№	სახელი, გვარი	საკონტაქტო ინფორმაცია (მობილური, ელ. ფოსტა, მისამართი)	ხელმოწერა
8	ზესიონ ზვიაძე	595-50-88-52	
9	კია კოკჩიძე	598-59-03-58	
10	თემურ ტყეშელაშვილი	599-16-59-07	
11	ლელა შაყალაძე	551 27-25-51	
12	მამუკა ცოხნაძე	599 22 3132	
13	ქა ლიგაძე	599 939209	
14	ფანიანთაძე ზაქარია	593 99 44 49	

საქართველო
ამბროლაურის მუნიციპალიტეტის მერია

ქალაქი ამბროლაური ბრატისლავა რაჭის ქუჩა N11
ტელ. (0439) 22 19 37

11, Bratislava-racha Ambrolauri

N 2672
27/04/2018

2672-02-2-201804271524

შპს „ორიენტის“ დირექტორს
ბატონ ბესარიონ ზოჭორიშვილს

ბატონო ბესარიონ,

თქვენი #30 25.04.2018წ წერილის პასუხად გაცნობებთ, რომ ამბროლაურის მუნიციპალიტეტის მერია თანახმაა შიდა სახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის კრებალო-ნიკორწმინდის საავტომობილო გზის 14+600 კმ 25+800 მონაკვეთის სარეაბილიტაციო სამუშაოებისას ინერტული მასალების და ბეტონის კონსტრუქციების დასაწყოება, დამუშავებული გრუნტის და ამორტიზირებული სამშენებლო ნარჩენების ტრანსპორტირება და განთავსება მოახდინოთ, თქვენს მიერ წარმოდგენილ მონაკვეთებზე (იხ. დანართი #1).

პატივისცემით,

ზვიადი მხვიძე

მუნიციპალიტეტის მერი
ამბროლაურის მუნიციპალიტეტის მერია

საქართველო
ამბროლაურის მუნიციპალიტეტის მერია

ქალაქი ამბროლაური მრავალსაფეხოვანი ქუჩა N11
ტელ. (0439) 22 19 37

11, Bredisleva-racha Ambrolauri

N 1299
21/02/2018

1299-02-2-201802211052

შპს „საქმილსადენშენი“-ს დირექტორს
ხატონ ავთანდილ ლომთაძეს

ხატონ ავთანდილ,

თქვენი 2018 წლის 19 თებერვლის N 1124 წერილის პასუხად გაცნობებთ, რომ ამბროლაურის მუნიციპალიტეტის მერია თანახმაა შეიქმნას შიდასახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის ჭრებალო-ნიკორწმინდის საავტომობილო გზის კმ0+00 კმ13+600 მოაკვეთის სარეაბილიტაციო სამუშაოებისას იმერტული მასალების და ბეტონის კონსტრუქციების დასაწყოება, დამუშავებული გრუნტის და ამორტიზირებული საშენებლო ნარჩენების ტრანსპორტირება და განთავსება მოახდინოთ, თქვენა მიერ წამოდგენილ მომაკვეთებზე (იხ. დანართი N1).

პატივისცემით,

ქალაქის მერი

ამბროლაურის მუნიციპალიტეტის მერია